

28 Σεπτεμβρίου, 1990

[ΠΙΚΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΜΙΧΑΗΛ Γ. ΒΡΥΩΝΙΔΗΣ,

Αιτητής,

v.

ΔΗΜΟΥ ΠΑΦΟΥ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 742/89).

-
- Αίτηση ακυρώσεως — Λόγοι ακυρώσεως — Κατάχρηση εξουσίας — Απόφαση για επιβολή τέλους αναπτύξεως με βάση Κανονισμούς οι οποίοι δεν ίσχυαν κατά το χρόνο υποβολής της αιτήσεως για διαχωρισμό γης σε οικοπέδα — Η απόφαση συνιστούσε κατάχρηση εξουσίας και ακυρώθηκε — Διάκριση της αρχής στην υπόθεση **Ακίνητα Ανθούπολις Από v. Δημοκρατίας**. 5
- Συνταγματικό Δίκαιο — Σύνταγμα — Άρθρο 29 — Καθορίζει αυστηρό χρονικό πλαίσιο (30 ημέρες) μέσα στο οποίο πρέπει να αποφασίζονται τα υπομνήματα των πολιτών. 10
- Διοικητική πράξη — Νομικό καθεστώς — Το νομικό καθεστώς βάσει του οποίου κρίνονται αιτήσεις πολιτών είναι εκείνο που ισχύει κατά το χρόνο λήψης των επιδικίων αποφάσεων, υπό την αίρεση του χρονικού περιορισμού που επιβάλλει το Άρθρο 29 του Συντάγματος. 15
- Ο Δήμος Πάφου επέβαλε τέλος αναπτύξεως ανερχόμενο σε ΛΚ4.000.- ως όρο για την παραχώρηση άδειας στον αιτητή για την υποδιαίρεση γης σε οικοπέδα με βάση κανονισμούς που εκδόθηκαν στις 25.11.88. Η αίτηση του αιτητή είχε υποβληθεί στις 29.1.88. 20
- Ο αιτητής ισχυρίστηκε στην προσφυγή του, ότι η απόφαση του Δήμου αποτελεί κατάχρηση εξουσίας καθότι λήφθηκε με βάση ανυπαρκτο νομικό πλαίσιο κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης ή εντός 30 ημερών, όπως προνοείται στο Άρθρο 29 του Συντάγματος για αντιμετώπιση και επίλυση προβλημάτων των πολιτών. 25

5 Ο δικηγόρος του Δήμου επικαλέσθηκε την απόφαση στην *Ακίνητα Ανθούπολις Ατδ ν. Δημοκρατίας*, στην οποία αποφασίστηκε ότι η ενεργοποίηση του χρόνου για λήψη διοικητικής απόφασης εξαρτάται από τη στοιχειοθέτηση των προϋποθέσεων για έκδοσή της και ισχυρίστηκε ότι τα γεγονότα της παρούσας υπόθεσης δικαιολογούσαν την επίκληση των Κανονισμών του 1988 που ίσχυαν κατά το χρόνο λήψης της απόφασης.

10 Το Ανώτατο Δικαστήριο αποδέχτηκε την προσφυγή και αποφάνθηκε ότι:

15 Η αρχή στην υπόθεση *Ακίνητα Ανθούπολις Ατδ ν. Δημοκρατίας* αφορά τις αντικειμενικές προϋποθέσεις που θέτει ο νόμος για τη λήψη της απόφασης και όχι την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας που παρέχει ο νόμος. Στην προκείμενη περίπτωση υπήρχαν όλες οι προϋποθέσεις που έθετε ο νόμος για την υποδιαίρεση του κτήματος σε οικοπέδα. Συνεπώς το χρονικό πλαίσιο, στο οποίο έπρεπε να καθορισθεί το ισχύον νομικό καθεστώς, ήταν εκείνο των 30 ημερών μετά την υποβολή της αίτησης. Η καθυστέρηση λήψης της απόφασης οφειλόταν στην επιθυμία των αρχών να εξετάσουν, στα πλαίσια της διακριτικής τους ευχέρειας, διαζευκτικές λύσεις και όχι στην έλλειψη νομικού ερείσματος για την υποδιαίρεση του κτήματος σε οικοπέδα όπως ήθελε κρίνει ορθό ο νόμος. Η απόφαση που τελικά λήφθηκε ως προς το διαχωρισμό ήταν νομικά εφικτή και μέ-
25 σα στο πλαίσιο των 30 ημερών που ορίζει το Σύνταγμα.

Η προσφυγή επιτυγχάνει χωρίς έξοδα.

30 Αναφερόμενες υποθέσεις:

Χαραλαμπίδου-Γιολίτου και Άλλοι ν. Δήμου Λεμεσού (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1672,

35 *Ακίνητα Ανθούπολις Ατδ ν. Δημοκρατίας (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1514,*

Christoforou and Others v. Municipal Committee of Ayios Dhometios and Another (1987) 3(C) C.L.R. 1464,

40 *Stamatiou v. Municipal Committee of Aglantzia and Another (1987) 3(C) C.L.R. 1470.*

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της απόφασης του Δήμου Πάφου να επι-

βάλει στον αιτητή τέλος αναπτύξεως ως όρο για την παραχώρηση άδειας για την υποδιαίρεση τεμαχίου γης σε οικόπεδα.

Α. Κυθραιώτης, για τον Αιτητή.

5

Κ. Χρυσουστομίδης και Α. Ταλιαδώρος, για τους Καθ' ων η αίτηση.

Cur. adv. vult.

10

ΠΙΚΗΣ, Δ.: Το επίδικο θέμα συνοψίζεται στην ύπαρξη ή μη ευχέρειας εκ μέρους του Δήμου Πάφου να επιβάλει τέλος αναπτύξεως που καθόρισε σε ποσό £4,000.- στην προκείμενη περίπτωση ως όρο για την παραχώρηση άδειας στον αιτητή για την υποδιαίρεση τεμαχίου γης σε οικόπεδα. Η εξουσία για την επιβολή τέλους αναπτύξεως παραχωρήθηκε με τους κανονισμούς οι οποίοι θεσπίστηκαν με την Κ.Δ.Π. 285/88 και οι οποίοι εκδόθηκαν με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 25/11/1988 (Αρ. 2367). Η αίτηση για την υποδιαίρεση του κτήματος είχε υποβληθεί έντεκα περίπου μήνες νωρίτερα, στις 29/1/88.

15

20

Η θέση του αιτητή είναι ότι η απόφαση του Δήμου αποτελεί κατάχρηση εξουσίας δεδομένου ότι λήφθηκε με βάση νομικό πλαίσιο το οποίο δεν υφίστατο κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης ή μέσα στο χρονικό πλαίσιο των 30 ημερών που ορίζει το Σύνταγμα ως το χρόνο για την αντιμετώπιση και επίλυση των αιτημάτων των πολιτών. Η νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου έχει αναγνωρίσει ότι το άρθρο 29 του Συντάγματος καθορίζει αυστηρό χρονικό πλαίσιο μέσα στο οποίο πρέπει να αποφασίζονται τα υπομνήματα των πολιτών. Κατ' ακολουθίαν η αρχή του διοικητικού δικαίου ότι ο κρίσιμος χρόνος για τον καθορισμό του ισχύοντος νομικού καθεστώτος είναι εκείνος κατά τον οποίο λαμβάνεται η απόφαση, τίθεται υπό την αίρεση του χρονικού περιορισμού που επιβάλλει το άρθρο 29. (Βλ. μεταξύ άλλων *Christoforou v. M'pal C'ttee of Ayios Dhometios* (1987) 3 C.L.R. 1464 και *Stamatiou v. M'pal C'ttee of Aglantzia* (1987) 3 C.L.R. 1470). Όπως έχει επισημανθεί και στην *Γιολίτου-Χαραλαμπίδου και Άλλοι ν. Δήμον Λεμεσού* (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1672, η διοικητική έρευνα για την έκδοση απόφασης δεν μπορεί να επεκτείνεται σε πιθανολογούμενη μελλοντική τροποποίηση της νομοθεσίας.

25

30

35

40

Παρόλο που ο δικηγόρος του Δήμου δεν αμφισβήτησε τις θέσεις που συνοψίζονται πιο πάνω, εισηγήθηκε ότι δεν τυγχάνουν εφαρμογής ενόψει της επιφύλαξης που διατυπώθηκε στην *Ακίνητα Αν-*

Θούπολις Ατδ. ν. Δημοκρατίας (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1514, ως προς την επίκλησή τους. Στην απόφαση εκείνη αποφασίστηκε ότι η ενεργοποίηση του χρόνου για τη λήψη διοικητικής απόφασης εξαρτάται από την στοιχειοθέτηση των προϋποθέσεων για την έκδοσή της.

5 Στην προκείμενη περίπτωση ο διαχωρισμός της γης, ο οποίος είχε αρχικά προταθεί από τον αιτητή, δεν έγινε αποδεκτός από το Δήμο. Ακολούθησαν διαπραγματεύσεις και τροποποίηση του αρχικού σχεδίου, το οποίο υπέβαλε ο αιτητής, διαδικασία η οποία απαιτήσε μακρύ χρόνο πριν τελικά διαμορφωθεί και ληφθεί η τελική απόφαση του Δήμου σε χρόνο μεταγενέστερο από τη θέσπιση των κανονισμών. Η εξέλιξη αυτή δικαιολογούσε σύμφωνα με τον δικηγόρο του Δήμου την επίκληση των Κανονισμών του 1988 που ίσχυαν κατά το χρόνο λήψης της απόφασης.

15 Η αρχή η οποία υιοθετήθηκε στην **Ακίνητα Ανθούπολις Ατδ ν. Δημοκρατίας** (ανωτέρω), ως προς τη στοιχειοθέτηση των προϋποθέσεων για τη έκδοση άδειας σε σχέση με τα χρονικά πλαίσια λήψης της απόφασης, αφορά τις αντικειμενικές προϋποθέσεις που θέτει ο νόμος για τη λήψη της απόφασης και όχι την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας που παρέχει ο νόμος. Έτσι στην απόφαση εκείνη κρίθηκε ότι ο χρόνος δεν είχε ενεργοποιηθεί με την υποβολή της αίτησης επειδή έλειπαν οι προϋποθέσεις που έθετε ο νόμος και οι σχετικοί κανονισμοί για την υποδιαίρεση του κτήματος σε οικοπέδα, συγκεκριμένα δε στοιχειοθετήθηκαν οι προϋποθέσεις για την ύδρευση του κτήματος, απαραίτητο στοιχείο για την υποδιαίρεση του σε οικοπέδα.

30 Στην προκείμενη περίπτωση υπήρχαν όλες οι προϋποθέσεις που έθετε ο νόμος για την υποδιαίρεση του κτήματος σε οικοπέδα. Συνεπώς το χρονικό πλαίσιο μέσα στο οποίο έπρεπε να καθορισθεί το ισχύον νομικό καθεστώς ήταν εκείνο των 30 ημερών μετά την υποβολή της αίτησης. Το κρίσιμο χρονικό πλαίσιο δε μεταβάλλεται ανάλογα με τις λεπτομέρειες που επιδιώκει να διευκρινίσει η αρμόδια αρχή για την έκδοση της απόφασής της. Στην προκείμενη περίπτωση η καθυστέρηση λήψης της απόφασης οφειλόταν στην επιθυμία των αρχών να εξετάσουν στα πλαίσια της διακριτικής τους ευχέρειας διαζευτικές λύσεις και όχι στην έλλειψη νομικού ερείσματος για την υποδιαίρεση του κτήματος σε οικοπέδα, όπως ήθελε κρίνει ορθό ο Δήμος. Η απόφαση που τελικά λήφθηκε ως προς το διαχωρισμό ήταν νομικά εφικτή και μέσα στο 40 πλαίσιο των 30 ημερών που ορίζει το Σύνταγμα.

Το συμπέρασμα στο οποίο καταλήγω για τους λόγους που έχουν εκτεθεί είναι ότι οι καθ' ων η αίτηση δεν είχαν νομικό

έρευμα για την επιβολή τέλους αναπτύξεως. Συνεπώς η απόφαση για την επιβολή του συνιστούσε κατάχρηση εξουσίας, διαπίστωση η οποία καθιστά τρωτή την απόφαση στο επίμαχο σημείο και υποκείμενη σε παραμερισμό.

5

Η απόφαση για την επιβολή τέλους αναπτύξεως και ο αντίστοιχος όρος ο οποίος περιέχεται στην άδεια ακυρώνεται βάσει των διατάξεων του άρθρου 146.4 (β). Δεν εκδίδεται διαταγή για τα έξοδα.

10

Η προσφυγή επιτυγχάνει χωρίς έξοδα.